

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000677

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-03-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



## II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горянський Сергій Вікторович

2. Serhii V. Goryansky

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філософія

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Менеджмент організацій

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** PhD 12099

**Повне найменування юридичної особи:** Український державний університет імені Михайла Драгоманова

**Код за ЄДРПОУ:** 44807628

**Місцезнаходження:** вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Український державний університет імені Михайла Драгоманова

**Код за ЄДРПОУ:** 44807628

**Місцезнаходження:** вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 14.01.07

**Тема дисертації:**

1. Філософські аспекти розвитку ІТ-освіти в Україні
2. PHILOSOPHICAL ASPECTS OF THE DEVELOPMENT OF IT EDUCATION IN UKRAINE

**Реферат:**

1. Робота присвячена філософському осмисленню феномену ІТ-освіти у контексті глибоких глобальних соціокультурних трансформацій та становлення постіндустріального, мережевого, інформаційного суспільства. У центрі уваги опиняється не лише нова група дисциплін, а цілий освітній ландшафт, у якому технології, знання й людська суб'єктивність зчеплені в одну динамічну систему. Автор здійснює комплексний аналіз ІТ-освіти як складного соціального, культурного та технологічного явища, що поєднує інноваційні способи передачі знань, формування професійних компетентностей і водночас виховання критично мислячої, етично відповідальної та інноваційно орієнтованої особистості. У філософському вимірі ІТ-освіта осмислюється крізь призму таких ключових концептів, як знання, інформація, технологія, медіація та етика, які задають координати для розуміння нової мережевої раціональності. Простежується взаємодія епістемологічних та онтологічних аспектів знання в цифрову добу, виявляється формування нового типу

мислення, що поєднує критичне оцінювання даних із творчим розв'язанням складних завдань та чутливістю до екології освітнього процесу. Не випадково автор звертається до ідей Д. Белла, Ж.-Ф. Ліотара, М. Кастельса, М. Фуко, Б. Латура, а також до позицій зарубіжних і вітчизняних дослідників, які розкривають постіндустріальну логіку розвитку суспільства, роль інформаційних технологій у продукуванні та легітимізації знання, соціокультурні виклики глобалізації і ті туманні обриси нового освітнього простору, в якому живе тіло людини мусить знайти своє місце. Окрему увагу приділено впливу ІТ-освіти на переосмислення концептів свободи, критичного мислення, універсальних цінностей і моральної відповідальності в сучасному світовому та українському освітньому ландшафті. Йдеться про те, що технологічне середовище не просто розширює інструментарій навчання, а змінює самі горизонти того, що ми називаємо автономією та відповідальним вибором. Автор аналізує ризики втрати автономності людини в умовах технологічного тиску та алгоритмічного управління, нові виклики для філософії освіти, які постають у зв'язку з розвитком штучного інтелекту, віртуальних навчальних середовищ, адаптивних технологій навчання та феномену «капіталізму спостереження». У цьому контексті на окремому місці опиняються проблеми інклюзивності, доступності, мотивації, адаптації освітніх програм до потреб цифрової ери, а також етичні дилеми використання даних і штучного інтелекту в освітньому процесі. Підкреслюється роль ІТ-освіти у підготовці фахівців, здатних до співтворчості, інноваційності та відповідального громадянства, для яких цифра – не лише інструмент, а й простір випробування їхньої людяності. Методологічна база дослідження спирається на міждисциплінарний підхід, який поєднує філософію, соціологію, педагогіку, інформаційні науки, психологію та культурологію, створюючи єдиний простір аналізу складного явища ІТ-освіти. Задіяні акторно-мережева теорія, герменевтика, епістемологічний, онтологічний та етичний аналіз, що дозволяє, на нашу думку, показати ІТ-освіту як мережу відносин між людьми, інституціями й технологічними артефактами. Розглянуто роль нарративних структур, медіа-теорій та метафоричного мислення у конструюванні нового освітнього досвіду, де образи «мережі», «платформи», «цифрового сліду» стають не просто метафорами, а елементами повсякденної педагогічної реальності. Робота охоплює критичний перегляд наукових джерел, вітчизняного та міжнародного досвіду, наголошуючи на необхідності філософського осмислення освітніх стратегій у добу цифрових трансформацій, коли технічні рішення надто легко підміняють собою ціннісні орієнтири. Це серйозний виклик. ІТ-освіта розглядається як ключовий чинник формування нового глобалізаційного та аксіологічного ландшафту освіти, де інформаційні технології виступають каталізатором глибинних ціннісних трансформацій. Автор акцентує, що глобалізація не є суто економічним чи технічним процесом; вона торкається природи знання, культурної ідентичності, ролі освіти та особистісного розвитку людини, змінюючи географію духовного світу сучасного громадянина. У філософській перспективі ІТ-освіта постає як простір перехрестя глобальних стандартів і локальних культурних традицій, де глокалізація ціннісних орієнтирів стає невідворотною і, як нам видається, неминуче проблематичною. Чи не в цьому перетині «тут» і «там», «свого» й «чужого» народжується нова конфігурація освітнього простору, що вимагає уважного аксіологічного аналізу. Дослідження підкреслює, що в умовах розвитку інформаційного суспільства знання набуває динамічного, мережевого характеру, втрачаючи моноцентричні та статичні форми, притаманні індустріальній школі.

2. The work is devoted to the philosophical understanding of the phenomenon of IT education in the context of deep global socio-cultural transformations and the formation of a post-industrial, networked, information society. The focus is not only on a new group of disciplines, but on an entire educational landscape in which technology, knowledge and human subjectivity are linked into one dynamic system. The author carries out a comprehensive analysis of IT education as a complex social, cultural and technological phenomenon that combines innovative methods of knowledge transfer, the formation of professional competencies and at the same time the upbringing of a critically thinking, ethically responsible and innovatively oriented personality. In the philosophical dimension, IT education is understood through the prism of such key concepts as knowledge, information, technology, mediation and ethics, which set the coordinates for understanding the new network rationality. The interaction of epistemological and ontological aspects of knowledge in the digital age is traced, the formation of a new type of thinking is revealed, combining critical evaluation of data with creative solution of complex tasks and sensitivity to

the ecology of the educational process. It is no coincidence that the author turns to the ideas of D. Bell, J.-F. Lyotard, M. Castells, M. Foucault, B. Latour, as well as to the positions of foreign and domestic researchers who reveal the post-industrial logic of the development of society, the role of information technologies in the production and legitimization of knowledge, the socio-cultural challenges of globalization and those vague outlines of a new educational space in which the living human body must find its place. Special attention is paid to the influence of IT education on the rethinking of the concepts of freedom, critical thinking, universal values and moral responsibility in the modern global and Ukrainian educational landscape. The point is that the technological environment does not simply expand the tools of learning, but changes the very horizons of what we call autonomy and responsible choice. The author analyzes the risks of losing human autonomy in conditions of technological pressure and algorithmic management, new challenges for the philosophy of education that arise in connection with the development of artificial intelligence, virtual learning environments, adaptive learning technologies and the phenomenon of "surveillance capitalism". In this context, a special place is occupied by the problems of inclusivity, accessibility, motivation, adaptation of educational programs to the needs of the digital era, as well as the ethical dilemmas of using data and artificial intelligence in the educational process. The role of IT education in training specialists capable of co-creation, innovation and responsible citizenship, for whom numbers are not only a tool, but also a space for testing their humanity, is emphasized. The methodological basis of the study is based on an interdisciplinary approach that combines philosophy, sociology, pedagogy, information sciences, psychology and cultural studies, creating a single space for analyzing the complex phenomenon of IT education. Actor-network theory, hermeneutics, epistemological, ontological and ethical analysis are involved, which allows, in our opinion, to show IT education as a network of relationships between people, institutions and technological artifacts. The role of narrative structures, media theories and metaphorical thinking in constructing a new educational experience is considered, where the images of "network", "platform", "digital footprint" become not just metaphors, but elements of everyday pedagogical reality. The work covers a critical review of scientific sources, domestic and international experience, emphasizing the need for philosophical understanding of educational strategies in the era of digital transformations, when technical solutions too easily replace value orientations. This is a serious challenge. IT education is considered a key factor in the formation of a new globalization and axiological landscape of education, where information technologies act as a catalyst for profound value transformations. The author emphasizes that globalization is not a purely economic or technical process; it affects the nature of knowledge, cultural identity, the role of education and personal development of a person, changing the geography of the spiritual world of a modern citizen. From a philosophical perspective, IT education appears as a space of intersection of global standards and local cultural traditions, where the glocalization of value orientations becomes inevitable and, as we think, inevitably problematic. Is it not at this intersection of "here" and "there", "ours" and "alien" that a new configuration of the educational space is born, which requires careful axiological analysis.

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Не застосовується

**Підсумки дослідження:** Нове вирішення актуального наукового завдання

**Публікації:**

- 1. Горянський С.В. Філософський аналіз розвитку ІТ-освіти в Україні через призму акторно-мережевої теорії Бруно Латура, Освітній дискурс: збірник наукових праць, 2024, Вип. 50(7-9), С. 35-41.  
[https://doi.org/10.33930/ed.2019.5007.50\(7-9\)-5](https://doi.org/10.33930/ed.2019.5007.50(7-9)-5)

- 2. Горянський С.В. Філософське осмислення ІТ-освіти через герменевтичну призму: від розуміння до технологічного знання. Науковий журнал «Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філософія», 2024, 27, С. 74-79. <https://doi.org/10.25264/2312-7112-2024-27-74-79>
- 3. Горянський С. Аксіологічні трансформації іт-освіти в умовах глобалізації: між культурною ідентичністю та технологічним прогресом. Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії, 2025, Випуск 59, С. 58-64, <https://doi.org/10.30970/PPS.2025.59.6>
- 4. Горянський С. В. Роль ІТ-освіти в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. Збірник тез учасників ІV Всеукраїнської науковопрактичної інтернет-конференції «Молода наука – 2024: соціально-освітні розвідки», (м. Київ, 23 травня 2024 р.), К.: Український державний університет імені Михайла Драгоманова, С. 52-55.
- 5. Горянський С. Освіта в епоху генеративного штучного інтелекту. Матеріали Міжнародної наукової конференції «Діалог між культурами: цінності, принципи, перспективи» (м. Острог, 08 листопада 2024 р.), Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», С. 38-40.
- 6. Горянський С. Етичні виміри штучного інтелекту в освітніх технологіях. Європейське майбутнє: філософсько-освітні студії: Збірник тез і доповідей (Частина 1). за ред. Г. Д. Берегової та ін. Херсон: вид-во ФОП Вишемирський В. С., 2024. С. 19-21
- 7. Horienskyi S. Interdisciplinary approach to the study and development of IT education: theoretical foundations and practical implications. The XXXII International Scientific and Practical Conference «Actual problems of professional education: experience and prospects», August 12-14, 2024, Munich, Germany, pp. 142-144
- 8. Horienskyi S. Philosophical principles of it education as a tool for developing critical thinking. Paradigm of knowledge, 2024, 5(63), pp. 1-24.

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПВ:**

**Впровадження результатів дисертації:** Впроваджено

**Зв'язок з науковими темами:** 0124U001490

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Вернидуб Роман Михайлович

2. Roman M. Vernydub

**Кваліфікація:** д. філ. н., к.ф.-м.н., професор, 01.04.10, 09.00.10

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-7796-026X

**Додаткова інформація:** <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=wPVOUMAAAAAJ>;  
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?origin=resultslist&authorId=6504080296&zone=>

**Повне найменування юридичної особи:** Український державний університет імені Михайла Драгоманова

**Код за ЄДРПОУ:** 44807628

**Місцезнаходження:** вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

### Офіційні опоненти

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кивлюк Ольга Петрівна

2. Olha P. Kyvliuk

**Кваліфікація:** д.філос.н., професор, 09.00.10

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Київський університет інтелектуальної власності та права Національного університету "Одеська юридична академія"

**Код за ЄДРПОУ:** 43452672

**Місцезнаходження:** вул. Харківське шосе, Київ, 02121, Україна

**Форма власності:** Приватна/недержавна

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Триняк Майя Вікторівна

2. Maiia V. Tryniak

**Кваліфікація:** д. філ. н., професор, 09.00.10

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-4981-8535

**Додаткова інформація:** <https://scholar.google.com/citations?user=uFqpSigAAAAJ&hl=ru>

**Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

**Код за ЄДРПОУ:** 02125585

**Місцезнаходження:** вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### Рецензенти

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Процька Світлана Миколаївна
2. Svitlana M. Protska

**Кваліфікація:** к. пед. н., доцент, 13.00.10**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9212-8700**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Український державний університет імені Михайла Драгоманова**Код за ЄДРПОУ:** 44807628**Місцезнаходження:** вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Богомаз Оксана Юріївна
2. Oksana Y. Bohomaz

**Кваліфікація:** д.філософ, 011**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0133-1576**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Український державний університет імені Михайла Драгоманова**Код за ЄДРПОУ:** 44807628**Місцезнаходження:** вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Терепищій Сергій Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Терепищій Сергій Олександрович

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

Кліваденко Наталія Іванівна

**Реєстратор**

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна